

הממונה על המשמעת

תיק 7/2025

דיון משמעתי-

בעניינו של הסטודנט XXX – הפקולטה למשפטים

1. נגד הסטודנט הוגשה קובלנה משמעטית בעבירות לפי סעיף 12.4 ו- 12.6 לתקנון המשמעת ולפיה עשה שימוש שלא כדין באינטרנט במהלך בחינות שהתקיימו בקורסים: דיני תאגידים + אנגלית למתקדמים ב + דיני חוזים, תוך שהוא מסווה את השימוש שנעשה על ידיו באינטרנט במעבדת המחשבים. לאחר שהתובע פנה לסטודנט לקבלת תגובתו, הודה הסטודנט כי עשה שימוש דומה שלא כדין באינטרנט גם בבחינה במשפט חוקתי.
2. התובע הגיש בקשה לאישור הסדר טיעון. לאחר שעיינתי בהסכם הטיעון, סירבתי לאשר ולפיכך התקיים דיון בעניינו של הסטודנט ביום 12.3.25. לבקשת הסטודנט, הדיון התקיים במכללה. בדיון נכחו, הסטודנט, ב"כ מר אריאל שלחון מהסנגוריה הסטודנטאית, ויו"ר מערך הסנגוריה הסטודנטאית מר מרדכי נהוראי.
3. מאחר שהסטודנט הודה בביצוע העבירות, הדיון עסק בטיעונים לעונש.
4. ב"כ הסטודנט טען כי על בית הדין לכבד את הסכם הטיעון אליו הגיעו הצדדים ולכל הפחות צריך בית הדין לתת משקל מרכזי לתוכן הסדר הטיעון שלא אושר. עוד טען הסנגור כי העונשים להם הסכים הסטודנט עומדים ברף הענישה המקובל לגבי עבירת מרמה לפי סעיף 12.6 לתקנון המשמעת והנסיבות האישיות במקרה המדובר מוסיפות חיזוק משמעותי לכך שאין להחמיר בעונש עם הסטודנט. הסנגור הוסיף שהסטודנט חש כי רישום העונש בגיליון הציונים הוא "כתם" שלא יהיה מסוגל לשאת בהתחשב במכלול הנסיבות של מצבו הרפואי. עוד טען הסנגור כי נסיבות העברה הן קלות שכן הסטודנט ביצע את העבירות בקשר ישיר עם מצבו הרפואי.
5. בדיון הציג ב"כ הסטודנט מסמכים רפואיים המעידים על מצבו הרפואי של הסטודנט נכון לשנת 2024. וכן מסמך רפואי משנת 2023 המדווח על קשיים נפשיים על רקע מצב בריאותי. ב"כ הסטודנט גם הציג מסמך מטעם ביטוח לאומי לגבי אחוזי נכות שניתנו לסטודנט בשל מחלתו (הלך מקובל).
6. התובע הדגיש את חומרת העבירות שנעשו באופן סדרתי לאחר הכנה וחשיבה מראש לגבי הדברים שנדרשים לצורך התחברות לאינטרנט מהמחשבים של המכללה, וכן שבשעת הבחינות עשה הסטודנט שימוש באינטרנט על מנת להגיע לחומרים שאסורים בשימוש בבחינה. ב"כ התביעה טען כי הסטודנט לא הוכיח כי העבירות שעשה הן תוצאה של אי-מודעות או פגיעה קוגניטיבית כפי שטען ב"כ הסטודנט.
7. בדיון השמיע הסטודנט את עמדתו ומסר שהוא מתחרט על ביצוע העבירות. התרשמתי שהסטודנט מציג את עמדתו ושוקל את שיקוליו מתוך מודעות ושיקול דעת. לא נחשפתי לפגיעה קוגניטיבית כפי שטען הסנגור.
8. אני דוחה את טענת הסנגור לגבי כבילות בית הדין בהסדר הטיעון. לבית הדין יש סמכות לא לאשר הסדר טיעון כאשר הוא סבור שהתובע לא נתן משקל ראוי לאינטרס הציבורי. אכן בית

הדין ישתמש בסמכות זו במקרים נדירים, אך במקרה הנדון לאור חומרת העבירה הגעתי למסקנה שהעונש שהוצע על ידי התובע אינו מייצג היטב את האינטרס הציבורי.

9. מדובר בסטודנט שקיבל הקלות רבות בגלל מצבו הרפואי. אך הוא בחר לנצל הקלות אלו לרעה. לא מדובר במעידה חד פעמית, אלא בשלש פעמים שונות בהן הגיע הסטודנט למכללה מצויד בהתקן נייד שמאפשר לו להתחבר לאינטרנט מהמחשב. כתיבת הבחינה על מחשב היא אחת מההקלות להן היה זכאי הסטודנט.

10. זאת ועוד, אחרי הבחינה הראשונה שכח הסטודנט את ההתקן של חיבור לאינטרנט במחשב במכללה. אף שהיתה לו הזדמנות לא לחזור על מעשיו הנלוזים הוא בחר להמשיכם. הסטודנט הגיע לבחינה השניה עם התקן אינטרנט חדש/ נוסף שיאפשר לו לרמות בבחינה. אלו נסיבות חמורות מאד של ביצוע עבירת מרמה באופן סדרתי ומתוך תכנון ומחשבה מראש. חומרת העבירות מועצמת בהינתן העובדה שמדובר בסטודנט בפקולטה למשפטים שדרך האמת אמורה להיות נר לרגליו כבסיס לכניסה למקצוע.

11. נסיבות ביצוע העבירות במקרה דנן ומספר העבירות מצביעים על שוני יסודי מנסיבות העבירות בתיקים 55/24 + 75/24, ולפיכך לא מצאתי בסיס לבקשת הסנגור להתייחס לגזר הדין בתיקים הללו כבסיס לקביעת רף הענישה.

12. אילו הייתי נדרשת לתת גזר דין במקרה דנן בהתחשב בנתון של חומרת העבירות, לא היתה בי התלבטות כי העונש המתאים הוא ברף הגבוה ביותר. קרי: פסילת הבחינות והקורסים + הרחקה לצמיתות + רישום העונש בגליון הציונים. אולם, במקרה לפני קיימות נסיבות אישיות הקשורות בטיפולים הרפואיים הקשים שעבר הסטודנט בשנים האחרונות ושהשפיעו באופן טבעי על כל ממד בחייו.

13. לאחר שמצאתי שיש מקום לתת משקל לנסיבות האישיות של הסטודנט, אני סבורה שההקלה צריכה לקבל ביטוי בהגבלת זמן רישום העונש בגליון הציונים.

14. סעיף 15.1 לתקנון המשמעת מורה:

15. רישום העונש ויידוע

15.1. הוטל על נילון עונש של הרחקה מהיחידה/מהמסלול לצמיתות, יירשם עונש זה בגיליון ציוניו של הנילון; הוטל על נילון עונש של הרחקה מביה"ס/מהמסלול לתקופה של שנה ומעלה, רשאי בית הדין המשמעתי להורות כי עונש זה יירשם בגיליון ציוניו של הסטודנט.

15. לפי סעיף זה, בעונש של הרחקה לצמיתות **מחוייב** בית הדין להורות על רישום העונש בגיליון הציונים. הסעיף מנוסח באופן שלא מקנה שיקול דעת לבית הדין בעניין זה. המשכו של הסעיף מורה כי אם הוטל על הנילון עונש הרחקה לתקופה של שנה ומעלה, **רשאי** בית הדין להורות כי עונש זה ירשם בגיליון ציוניו של הסטודנט.

16. סעיף 15.2 לתקנון המשמעת מורה:

15.2. הוטל על נילון עונש של הרחקה מהיחידה/מהמסלול לתקופה של שנה לפחות, יירשם העונש בגיליון ציוניו עד לסיום תקופת ההרחקה. בתום תקופת ההרחקה יוכל הנילון לבקש את הסרת הרישום מגיליון הציונים, והרישום יוסר בהיעדר החלטה סותרת כאמור בסעיף 15.1 לעיל.

17. מנוסח הסיפא של סעיף 15.1 בצירוף הנוסח של סעיף 15.2 אני למדה שבהרחקה לתקופה העולה על שנה יש לבית הדין שיקול דעת לגבי **רישום** העונש בגיליון הציונים ולגבי **תקופת** הרישום. לסטודנט מוקנית הזכות לפנות להסרת הרישום בתום תקופת ההרחקה.

18. שאלה שעד כה בית הדין לא נדרש לה היא אם סעיף 15.2 מכתוב הלימה בין תקופת ההרחקה ובין פניה של הסטודנט להסיר את הרישום מגיליון הציונים. לדוגמא, אם הוטל על סטודנט עונש של הרחקה לשנתיים, האם יכול בית הדין לקבוע כי אחרי שנה יוכל הסטודנט לבקש את הסרת הרישום? אני סבורה שלשון סעיף 15.2 ורציונל הענישה של הרחקה מהמסלול משמיעים כי הכלל צריך להיות שתקופת הרישום בגיליון הציונים תהיה בתוקף עד לסיום תקופת ההרחקה. עם זאת, להבנתי, לבית הדין מוקנה שיקול דעת לקבוע הקלה כך שתקופת הרישום של העונש תהיה קצרה מתקופת ההרחקה וזאת בהתקיים נסיבות וטעמים מיוחדים. ואדגיש כי דברי מתייחסים **רק** לרכיב של **תקופת** הרישום, ולא לגבי רכיב העונש של רישום בגיליון הציונים. במקרה של הרחקה לצמיתות, מורה סעיף 15.1, כי אין לבית הדין שיקול דעת לגבי רכיב העונש של רישום בגיליון הציונים.

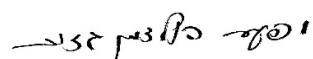
19. המקרה בפני מציג נסיבות מיוחדות כפי שמופיע במסמכים הרפואיים **העדכניים** שהציג הסטודנט. אבהיר כי רק בגלל הנסיבות המיוחדות, מצאתי שיש מקום להקלה כך שתקופת הרישום בגיליון הציונים תהיה קצרה מתקופת ההרחקה.

20. לפיכך אני קובעת כי על הסטודנט יוטלו העונשים המצטברים להלן :

- א. פסילת ארבעת הבחינות בקורסים, משפט חוקתי, אנגלית למשפטנים ב, תאגידים, ודיני חוזים (ציון 0)
- ב. ביטול 4 הקורסים הנ"ל.
- ג. הרחקה לצמיתות מהמסלול האקדמי כאמור בסעיף 13 (יד) לתקנון המשמעת.
- ד. רישום העונש בגיליון הציונים יהיה לתקופה מוגבלת. הסטודנט יוכל לפנות לבית הדין לפי סעיף 15.2 לתקנון המשמעת ולבקש את הסרת הרישום החל מחודש יוני 2026.

ניתן היום 16.3.2025

זכות ערעור תוך 15 יום.

פרופ' יפעת הולצמן-גזית

הממונה על המשמעת